

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 43 0 P 246805 25 Gž
Zenica, 30.12.2025. godine

Kantonalni sud u Zenici, u građanskom vijeću sastavljenom od sudija: Nedeljka Mađar Ramljak, kao predsjednica vijeća, Indira Pašić i Srećko Kokor, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Grad Zenica, zastupan po Gradskom pravobranilaštvu Zenica, ul. Trg BiH broj 6., Zenica protiv tuženih: 1. Bosna i Hercegovina, koju zastupa Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine, ul. Džemala Bijedića 39., Sarajevo i 2. Željezara „Zenica“ d.o.o. Zenica – u stečaju, ul. Bulevar Kralja Tvrtka I broj 17., Zenica, koju zastupaju punomoćnici advokat Hakija Zajmović iz Sarajeva, ul. Envera Šehovića broj 21/3. i advokat Edin Beća iz Sarajeva, ul. Džemala Bijedića broj 55., radi utvrđenja i uknjižbe, v.s. 30.500,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 P 246805 24 P od 23.10.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 30.12.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Odbija se zahtjev drugotuženog po punomoćniku za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi: “Utvrđuje se da je Grad Zenica vlasnik nekretnine označene kao k.č. 86/4 KO ... kojoj po novom premjeru odgovara k.č. 1575/4 KO .., pa su tuženi dužni trpiti da se u Zemljišnoknjižnom uredu Općinskog suda Zenici kao vlasnik iste upiše Grad Zenica sa 1/1 dijela.”

Odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka u iznosu od 6.065,00 KM.

Obavezuje se tužitelj da prvotuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.080,00 KM, u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Odbija se kao neosnovan zahtjev prvotuženog za naknadu troškova postupka iznad dosuđenog u iznosu od 220,00 KM.

Obavezuje se tužitelj da drugotuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 6.228,00 KM, u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka iznad dosuđenog u iznosu od 1.592,00 KM.

Protiv navedene presude tužitelj Grad Zenica je blagovremeno izjavio žalbu iz svih žalbenih razloga iz člana 208. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), predlažući ovom sudu da prvostepenu presudu preinači na način što će usvojiti tužbeni zahtjev u cijelosti, uz naknadu troškova postupka tužitelju, ili da istu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak. Navedenu presudu pobija u dijelu kojim je tužitelj odbijen sa tužbenim zahtjevom i u dijelu kojim je obavezan na naknadu troškova postupka tuženim, u stavu 1., 2., 3. i 5., izreke presude.

U odgovoru na žalbu drugotužena navodi da je žalba neosnovana u cijelosti.

Prvotužena nije dostavila odgovor na žalbu.

Pošto je ispitao prvostepenu presudu u dijelu u kojem se pobija žalbom i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine F BiH“, 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), drugostepeni sud je zaključio slijedeće:

Žalba nije osnovana.

Prvostepeni sud je pravilno cijenio sve izvedene dokaze u vezi s članom 8. ZPP između ostalih: Popisni list broj 338 KO ...; Posjedovni list 338 KO ... od 08.07.2021.godine; Zemljišnoknjižni izvadak broj 663 KO ...; Identifikacija parcela; Prijavni list A i B broj 7/91 od 28.05.1991.godine; Prijavni list broj 2/92 od 02.03.1992.godine; Prijavni list broj 2/2003 od 05.02.2003.godine; Prijavni list broj 41/2024 od 19.03.2024.godine; Rješenje Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina broj 04-26-10-619/24-3 od 05.03.2024.godine; Izvod iz posjedovnog lista broj 338 KO ... od 07.05.2024.godine; Kopija katastarskog plana broj 9 KO ... od 07.05.2024.godine; Rješenje broj 6/1952-3 od 2.10.1952.godine sa Zaključkom Sreskog suda broj Dn-214/1953 od 27.1.1954.godine; Rješenje broj 98/48 od 28.8.1948.godine sa Zaključkom suda broj Dn-1110/1953 od 02.10.1953.godine; Zk. izvadak za zk.ul.br. 663 KO ... sa historijatom; Rješenje Opštinskog sekretarijata za urbanizam, komunalne i geodetske poslove, broj: 11-360-95/79 od 22.6.1979. godine, sa izvještajem o radu komisije za tehnički pregled objekta, i dopunskim izvještajem; Rješenje Opštinskog zavoda za izgradnju i uređenje Zenice, broj: 12/7-360-199/77 od 07.10.1977. godine o odobrenju izgradnje; Rješenje Opštinskog zavoda za izgradnju i uređenje Zenice, broj: 25/7-364-836/77 od 01.10.1977. godine o urbanističkoj saglasnosti, sa regulaciono – nivelacionim protokolom; Zahtjev MZ „Mladost“ Kanal – Pehare broj: II-3-29/78 od 10.11.1978. godine za tehnički prijem Doma MZ u Peharama, te nalaz i mišljenje vještaka geodetske struke Šenderović Ibrahimu od 22.08.2025. godine, nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke Omerspahić Iršama od 28.07.2025. godine, izjave vještaka na glavnoj raspravi, nakon čega je na utvrđeno činjenično stanje, (da je tužitelj nesavjestan posjednik), pravilno primijenio materijalno pravo, odredbe člana 58. Zakona o stvarnim pravima, citirane na strani 10., pobijane odluke, odredbe Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“, broj 18/2005, 29/2006, 85/2006, 41/2007, 74/2007, 99/2007, 58/2008 i 22/2022), citirane na strani 11., iste odluke, te je pravilno odlučio o tužbenom zahtjevu tužitelja kao u izreci prvostepene presude, tako što je zahtjev tužitelja odbio kao neosnovan.

Predmet spora je tužbeni zahtjev tužitelja, da se utvrdi da je tužitelj dosjelošću stekao pravo vlasništva na nekretnini označenoj kao k.č. 86/4, k.o. s.p ... kojoj po novom premjeru odgovara k.č. 1575/4 KO ..., zatim zahtjev da su tuženi dužni trpjeti da se na osnovu ove presude u zemljišnim knjigama Zemljišno-knjižnog ureda u Zenici izvrši upis prava vlasništva na navedenoj nekretnini u korist Grada Zenica sa 1/1 dijela, kao i zahtjev za naknadu troškova postupka.

Iz stanja spisa, nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke od 22.8.2025.godine proizilazi, da je k.č. 1575/4 zvana „Kanal“ u naravi kuća i zgrada površine $P=337\text{ m}^2$ upisana u posjedovnom listu broj 338 K.O. ... na ime Grad Zenica sa 1/1, da istoj parceli po starim planovima odgovara parcela k.č. s.p. 86/4 površine $P=337\text{ m}^2$ koja je upisana u elektronskom zemljišno-knjižnom ulošku broj 663 K.O. ... na ime Opštenarodna imovina sa 1/1, da je kao organ upravljanja upisana „Željezara“ u Zenici, da iz nalaza vještaka građevinske struke, koji je na uvid imao naprijed navedene prijavne listove (prvostepeni sud je prijavne listove cijenio kroz nalaz i mišljenje vještaka geodetske i građevinske struke) između ostalog proizilazi, da je Prijavnim listom „B“ broj 41/2024 od 19.03.2024.godine cijepana parcela k.č.n.p. 1575/1 $P=(337\text{ m}^2 + 9571\text{ m}^2) = 9908\text{ m}^2$ iz posjedovnog lista broj 338 K.O. .. na nove parcele i to k.č.n.p. 1575/1, zvana „Kanal“, u naravi pašnjak treće klase površine $P=9571\text{ m}^2$ i parcelu k.č.n.p. 1575/4 zvana „Kanal“ u naravi kuća i zgrada površine $P=337\text{ m}^2$ i da je i danas isto stanje u posjedovnom listu broj 338 K.O. ... po obliku i površini novoformiranih parcela k.č.n.p. (1575/1 i 1575/4) K.O. ...

Nadalje proizilazi, da su Rješenjem Dn 179/5 1 tj. Prijavnim listom „A“ formirane parcele (k.č.s.p. 86/4 = 820 m^2 , k.č. 86/5 $P=(800+500)=1300\text{ m}^2$, k.č.s.p. 86/2 $P=1114\text{ m}^2$, k.č.s.p. 86/11 $P=53\text{ m}^2$ i k.č.s.p. 86/6 $P=(1300+220)=1520\text{ m}^2$) i da su bile upisane u zemljišno-knjižnom ulošku broj 281 K.O. ..., da su na osnovu pravosnažnog rješenja Gradske eksproprijacione komisije u Zenici od 2.10.1952.god broj 6/1952-3, tj. rješenja Dn-214/53 otpisane parcele (k.č.s.p. 86/4 $P=820\text{ m}^2$, k.č. 86/5 $P=(800-500) = 1300\text{ m}^2$, k.č.s.p. 86/2, $P=1114\text{ m}^2$, k.č.s.p. 86/11 $P=53\text{ m}^2$ i k.č.s.p. 86/6 $P=(1300+220)=1520\text{ m}^2$) iz zemljišno-knjižnog uloška broj 281 K.O. ... u novi zemljišno-knjižni uložak broj 625 K.O. ..., da je na osnovu pravosnažnog rješenja Gradske eksproprijacione komisije u Zenici od 28.08.1948.god broj 98/48, tj. rješenja Dn-1110/53 od 21.09.1953.god uknjiženo pravo vlasništva na nekretninama u A listu zemljišno-knjižnog uloška broj 625 K.O. ... u korist Opštenarodne imovine sa 1/1, a kao organ upravljanja „Željezara“ u Zenici, da su Rješenjem Dn 1722/1991 tj. Prijavnim listom „A“ broj 7/91 od 28.05.1991.god cijepane parcele (k.č.s.p. 86/4 $P=240\text{ m}^2$ i k.č. 86/2, $P=6840\text{ m}^2$) na nove parcele i to k.č.s.p. 86/4 $P=337\text{ m}^2$ (novi objekat uplanjen, a stari objekat poništen, tj. nema ga na terenu, a isti broj 86/4 dat novom objektu što je vidljivo sa skice snimanja istog Prijavnog lista „A“ i k.č.s.p. 86/2 $P=6734\text{ m}^2$ iz zemljišno-knjižnog uloška broj 625 K.O. ..., da je dana 14.03.2009.godine parcela k.č.s.p. 86/4 $P=337\text{ m}^2$ preuzeta iz zemljišno-knjižnog uloška broj 625 K.O. .. i prešla u elektronski zemljišno-knjižni uložak broj 663 K.O. ..., da parceli k.č.n.p. 1575/4 $P=373\text{ m}^2$ K.O. .. po starim planovima odgovara parcela k.č.s.p. 86/4 $P=337\text{ m}^2$ koja je upisana u elektronskom ZK ulošku broj 663 K.O. ... na ime Opštenarodna imovina sa 1/1, a kao organ upravljanja je upisana „Željezara“ u Zenici. (na Skici „2“ nalaza i mišljenja vještak je prikazao dimenzije objekta te je utvrdio da isti zauzima površinu od 348 m^2).

Iz odgovora vještaka na glavnoj raspravi proizilazi, da je tačno da je prema prijavnom listu broj 41/2024 na zahtjev Gradskog pravobranilaštva izvršeno snimanje i cijepanje predmetnih parcela u površini 337 m^2 kojoj je dodijeljen novi broj 1575/4, te da su dimenzije objekta snimljene prijavnim listom B2/1992 od 02.03.1992. godine i tada je objekat bio na parceli 1575/1, a 2024 godine taj objekat dobija svoj broj 1575/4. Isto kao naprijed vještak je odgovorio i na postavljena pitanja na glavnoj raspravi, te je dodao, da razlika u dimenziji objekta, kako je upisano i na terenu je rezultat utopljavanja objekta i taj dio se nalazi tj. pripada parceli k.č. 1575/1.

Pobijanom presudom strankama, dakle ni žalitelju, nije uskraćeno ni pravo na obrazloženu odluku garantovano odredbama člana 2. stav 3. tačka e. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (vidjeti, AP-163/09 od 27.06.2012. godine). Iz obrazloženog slijedi da osporena presuda sadrži

(član 191. stav 4.) zadovoljavajuće, jasne i dostatne razloge za njeno donošenje, koje pravilnim cijeni i ovaj sud, pa ih je nepotrebno ponavljati.

Iz Nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke od 28.07.2025. godine proizilazi, da je izgrađena nekretnina na katastarskoj čestici i to k.č. 1575/4 KO ..., da je objekat izgrađen pod jedinstvenim krovom, a korisnici su tri različita subjekta i to: JU Dom zdravlja Zenica, KUD „Plamen” i Prostorije mjesne zajednice Pehare, dakle, da se radi o objektu koji je jedinstvena cjelina sa zajedničkom fasadom i krovnom konstrukcijom koji koriste tri subjekta sa različitom namjenom, koji su uredili posebne ulaze u prostor, da iz informacije od nadležne službe Grada Zenica proizilazi, da za predmetnu lokaciju u naselju Pehare, koja obuhvata parcelu k.č.n.p. 1575/4 KO ..., nemaju važeću detaljnu plansku dokumentaciju (regulacioni plan), niti Plan parcelacije, da su za zgradu Društvenog doma Pehare izdavane slijedeće dozvole: Rješenje o urbanističkoj saglasnosti SIZ-u stanovanja i korištenja građevinskog zemljišta za privremeno lociranje montažnog objekta dimenzija 23,12 x 14,50m, na Kanalu — Pehare od dana 01.10.1977. godine, izdato od Zavoda za izgradnju i uređenje Zenica, SO Zenica, Rješenje o odobrenju gradnje SIZ-u stanovanja i korištenja građevinskog zemljišta za izgradnju privremenog montažnog objekta, na Kanalu — Pehare od dana 07.10.1977. godine izdato od Zavoda za izgradnju i uređenje Zenica, SO Zenica, Rješenje o odobrenju korištenje SIZ-u stanovanja i korištenja građevinskog zemljišta za korištenje montažno - poslovnog objekta, na Kanalu — Pehare od dana 22.06.1979. godine izdato od Zavoda za izgradnju i uređenje Zenica, SO Zenica.

Vještak je dao ocjenu privođenja trajnoj namjeni predmetne nekretnine konstatujući da je najuređeniji prostor koji koristi JU Dom zdravlja, potom KUD Plamen, dok je prostor koji koristi MZ Pehare devastiran, te je odgovarajući na pitanje zastupnice po zakonu tužitelja vještak potvrdio, da se objekat koristi u skladu sa Rješenjem o odobrenju gradnje i Rješenju o korištenju.

Na pitanja punomoćnika drugotuženog vještak se izjasnio, da se radi o montažnom objektu, s tim da se ne radi o baraci, jer je pojam baraka vrlo rastegljiv u narodskom žargonu, u stručnom smislu taj dio se odnosi na zatvoreni prostor s daskama, a u konkretnom slučaju radi se o vrlo organizovanom i uređenom prostoru s punom infrastrukturom (priključak za vodu, poštanske veze struju i kanalizaciju), te da prema opisu i evidenciji na predmetnoj parceli je ucrtan objekat, prema nalazu vještaka geodetske struke. (ocjena vještaka je da je s takvom evidencijom objekat nekretnina).

Pravilno je prvostepeni sud cijenio, da su vještaci u cijelosti postupili po nalogu suda, da su nalaz i mišljenje uradili stručno i objektivno, prema pravilima struke (član 8. ZPP).

Tokom dokaznog postupka prvostepeni sud je uvidom u Popisni list broj 338 KO ...; Posjedovni list 338 KO ... od 08.07.2021.godine, Zemljišnoknjižni izvadak broj 663 KO ..., Identifikaciju parcela; Izvod iz posjedovnog lista broj 338 KO ... od 07.05.2024.godine; Kopiju katastarskog plana broj 9 KO ... od 07.05.2024.godine; Rješenje Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina broj 04-26-10-619/24-3 od 05.03.2024.godine utvrdio, da je tužitelj na osnovu avio-snimka iz 1977. godine upisan kao posjednik na parceli označenoj kao k.č. 1575/1 KO ... kuća i zgrada površine 337 m², pašnjak 3. klase površine 9571 m², da je 2024. godine došlo do cijepanja parcele k.č. 1575/1 kada je došlo do formiranja parcele k.č. 1575/4 KO ..., kuća i zgrada površine 337m², na kojoj je tužitelj upisan kao posjednik sa dijelom 1/1, da navedenoj parceli odgovara k.č. 86/4 KO ..., da je kao vlasnik parcele upisana Opštenarodna imovina na osnovu pravosnažnog rješenja Gradske eksproprijacione komisije u Zenici broj 98/48 od 28.08.1948.,g. te da je kao organ upravljanja upisan drugotuženi.

Kada se ima u vidu naprijed navedeno, da parceli k.č.n.p. 1575/4 P=373 m² K.O. ... po starim planovima odgovara parcela k.č.s.p. 86/4 P=337 m² koja je upisana u el. zk.ul.br. 663 K.O.... na ime Opštenarodna imovina sa 1/1, da je kao organ upravljanja upisana „Željezara“ u Zenici, da iz Rješenja broj 6/1952-3 od 02.10.1952.godine sa Zaključkom Sreskog suda broj Dn-214/1953 od 27.1.1954.godine proizilazi, da su u korist FNRJ, a za potrebe Savjeta za industriju Vlade NRBiH, u svrhu podizanja zasipa i izgradnje pruge za Željezaru, ekspropisane i otpisane parcele (k.č.s.p. 86/4 P=820 m², k.č.86/5, P=(800-500) =1300 m², k.č.s.p. 86/2 P=1114 m², k.č.s.p. 86/11 P=53 m i k.č.s.p. 86/6 P=(1300+220)=1520 m²) iz zk.ul. broj 281 K.O. ... u novi zk.ul. broj 625 K.O. ..., da je pravosnažnim rješenjem Gradske eksproprijacione komisije u Zenici broj 98/48 od 28.08.1948.g., sa Zaključkom suda broj Dn - 1110/1953 od 02.10. 1953. godine utvrđeno, da su u korist „Željezare“ Zenica, a za potrebe regulacije rijeke Bosne ekspropisane nekretnine u K.O. ... pod gruntovnim uloškom 625 i to dio k.č. 124/1..., te da je na osnovu istog pravosnažnog rješenja Gradske eksproprijacione komisije u Zenici, uknjiženo pravo vlasništva na nekretninama u A listu zk.ul. k.o. Ričice-Sviće u korist ONO sa 1/1, a kao organ upravljanja „Željezara“ u Zenici- drugotuženi, da je 2024. godine došlo do cijepanja parcele k.č. 1575/1 kada je došlo do formiranja parcele k.č. 1575/4 KO ... i zgrada površine 337 m², na kojoj je tužitelj upisan kao posjednik sa dijelom 1/1, da navedenoj parceli po S.P. odgovara k.č. 86/4 KO ..., dakle, da se radi o imovini kojom je raspolagala bivša (SFRJ), da je titular te imovine danas država BiH, iz kojeg razloga je pravilan zaključak prvostepenog suda, da je neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja kojim je traženo utvrđenje sticanja prava vlasništva dosjelošću, jer se u konkretnom slučaju radi o državnoj imovini koja je obuhvaćena zabranom raspolaganja, a prema važećem pravnom stavu Vrhovnog suda F BiH zauzetog na sjednici Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda F BiH od 05.03.2025. godine, prema kojem, sticanje prava vlasništva dosjelošću u državnom vlasništvu predstavlja raspolaganje koje je zabranjeno Zakonom o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine.

Tužitelj tvrdi da je, zajedno sa svojim pravnim prednicima, predmetnu nekretninu držao u kontinuiranom i u nesmetanom posjedu od 1977. godine (prilikom izlaganja na javni uvid nekretnina dana 18.10.1977.g., glavni investitor, SO je uredno prijavila svoje pravo na predmetnoj nekretnini, dok to tuženi po navodima žalbe nisu učinili), te da je po sili zakona postao vlasnik istih dosjelošću.

Na osnovu naprijed navedenog utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud nije pogriješio kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja, zaključivši da shodno odredbi člana 58. Zakona o stvarnim pravima nisu ispunjeni uslovi za sticanje prava vlasništva dosjelošću na predmetnim nekretninama, da tužitelj nije dokazao da predmetna parcela ima status gradskog građevinskog zemljišta, da su tužene dokazale nesavjesnost tužitelja, dakle, da nije osnovan prigovor tužitelja, da se ne radi o državnoj svojini, jer da je u pitanju gradsko građevinsko zemljište, kada se ima u vidu, da tužitelj nije dokazao činjenicu, da se radi o gradskom građevinskom zemljištu. Naime, iz nalaza vještaka građevinske struke koji je tražio na uvid od nadležne službe Grada Zenica i dobio Informaciju, da li je predmetna nekretnina regulisana regulacionim planom, ili planom parcelacije proizilazi, da za predmetnu lokaciju u naselju Pehare, koja obuhvata parcelu k.č.n.p. 1575/4 KO ..., nadležna služba Grada Zenica nema važeću detaljnu plansku dokumentaciju (regulacioni plan), niti Plan parcelacije, što je suprotno odredbi člana 2. Zakona o građevinskom zemljištu F BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 25/2003, 16/2004 - ispravka, 67/2005 i 94/2018 - odluka Ustavnog Suda) u kojoj odredbi je propisano, gradskim građevinskim zemljištem u smislu ovog zakona smatra se izgrađeno i neizgrađeno zemljište u gradovima i naseljima gradskog karaktera, koje je planovima za prostorno uređenje i urbanističkim planovima namijenjeno za izgradnju objekata u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/02).

Ostalo građevinsko zemljište u smislu ovog zakona je izgrađeno i neizgrađeno zemljište namijenjeno za izgradnju objekata u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju, a koje se nalazi van zona gradskog građevinskog zemljišta, odnosno van gradova i naselja gradskog karaktera.

Takođe, osim navedenog, da se i ne radi o neosnovanosti zahtjeva tužitelja primjenom odredbi Zakona o zabrani raspolaganja....., ovaj sud prihvata i sve ostale razloge prvostepenog suda zbog kojih cijeni da bi tužbeni zahtjev tužitelja bio neosnovan, a koji su navedeni na strani 12. i 13., pobijane odluke, prije svega, jer iz Rješenja broj 6/1952-3 od 02.10.1952.godine, sa Zaključkom Sreskog suda broj Dn-214/1953 od 27.1.1954.godine i pravosnažnog rješenja Gradske eksproprijacione komisije u Zenici broj 98/48 od 28.08.1948.g., sa Zaključkom suda broj Dn -1110/1953 od 02.10. 1953. godine proizilazi, da je tužitelj nesavjestan posjednik, jer je prednik tužitelja, Općina Zenica, Gradska eksproprijaciona komisija za potrebe tužene vršila eksproprijaciju (k.č.s.p. 86/4 P=820 m², k.č.86/5 P=(800-500) =1300 m², k.č.s.p. 86/2 P=1114m², k.č.s.p. 86/11 P=53 m i k.č.s.p. 86/6 P=(1300+220)=1520 m²), što tužitelju kao pravnom sljedniku Općine Zenica nije moglo ostati nepoznato (eksproprijacija izvršena u korist FNRJ, a za potrebe Savjeta za industriju Vlade NRBiH, u svrhu podizanja zasipa i izgradnje pruge za „Željezara“-u Zenica).

Uvjete za sticanje prava vlasništva dosjelošću određuje odredba člana 58. Zakona o stvarnim pravima („Službene novine F BiH“, broj 66/13 i 100/13) po kojoj samostalni posjednik stiče dosjelošću pravo vlasništva na nekretnini, ako mu je posjed zakonit i savjestan, a nije pribavljen silom, prijetnjom ili zloupotrebom povjerenja protekom deset godina neprekidnoga posjedovanja. Stavom 2. istog člana Zakona je propisano, da samostalni posjednik nekretnine, čiji je posjed savjestan, stiče dosjelošću vlasništvo na nekretnini protekom dvadeset godina neprekidnog posjedovanja. Navedeno znači, da posjednik ne smije prisvojiti stvar silom, potajno ili zloupotrebom povjerenja (istinit posjed član 325. ZSP) i da je savjestan posjed, a to znači da posjednik ne zna ili ne može znati da nema pravo na posjed (član 326. stav 1. ZSP), s tim da se savjesnost posjeda pretpostavlja (član 326. stav 2. ZSP, tuženi su po ocjeni i ovog suda dokazali nesavjesnost tužitelja).

Dosjelost u stvarnom pravu označava sticanje prava vlasništva neprekidnim vršenjem njegova sadržaja kroz određeno zakonom propisano vrijeme. Dosjelost pretvara, dakle, faktičnu vlast u pravnu, a posjed u subjektivno pravo, čime posjednik stiče na originarni način ono što je do tada posjedovao kao pošten posjednik, kroz zakonom propisano vrijeme.

S obzirom na pravilno utvrđenje prvostepenog suda, da je tužitelj nesavjestan posjednik što između ostalog proizilazi iz pravomoćnog Rješenja broj 6/1952-3 od 02.10.1952.godine sa Zaključkom Sreskog suda broj Dn-214/1953 od 27.1.1954.godine i rješenja Gradske eksproprijacione komisije u Zenici broj 98/48 od 28.08.1948.g., sa Zaključkom suda broj Dn -1110/1953 od 02.10. 1953. godine, o eksproprijaciji nekretnine označene kao k.č. br. 86/4, k.o. s.p. ... kojoj po n.p. odgovara k.č. 1575/4 k.o. ..., koja je ekspropirisana u korist FNRJ, a za potrebe i u svrhu podizanja zasipa i izgradnje pruge za „Željezara“- u Zenica, te da je uknjiženo pravo vlasništva u korist Opštenarodna imovina sa 1/1 dijela, a kao organ upravljanja je upisana Željezara „Zenica“, pravilan je zaključak prvostepenog suda, da tužitelj, čiji organ je vršio eksproprijaciju predmetne nekretnine, ne može biti savjestan posjednik predmetnih nekretnina.

Prvostepeni sud pravilno ukazuje i na odredbe Osnovnog Zakona o eksproprijaciji ("Sl. list FNRJ", broj 28/47, 31/47 - ispr., 108/47 - obavezno tumačenje i 26/51 - obavezno tumačenje), koji je tada bio na snazi, iz kojeg proizilazi, (strana 12., pobijane odluke), na osnovu kojeg se nekretnina prenosila sa vlasnika nekretnine u društveno vlasništvo, dok je Željezara „Zenica“ kao organ upravljanja, stekla pravo da tu nekretninu koristi za svrhu radi koje je eksproprijacija izvršena, tj., pravilno zaključuje, da je tužitelj u svakom slučaju od

pravomoćnog Rješenja broj 6/1952-3 od 02.10.1952.godine nesavjestan, jer je od tada znao i morao znati da mu ne pripada pravo na posjed, zbog čega nije mogao steći pravo vlasništva na predmetnim nekretninama na osnovu dosjelošti, čak i da je nakon tog perioda i posjedovao spornu nekretninu.

Suprotno navodima žalbe, prvostepeni sud je pravilno, u vezi s članom 8. ZPP cijenio i dokaze, Rješenje Opštinskog sekretarijata za urbanizam, komunalne i geodetske poslove, broj: 11-360-95/79 od 22.6.1979. godine, sa izvještajem o radu komisije za tehnički pregled objekta i dopunskim izvještajem, Rješenje Opštinskog zavoda za izgradnju i uređenje Zenice, broj: 12/7-360-199/77 od 07.10.1977. godine o odobrenju izgradnje, Rješenje Opštinskog zavoda za izgradnju i uređenje Zenice, broj: 25/7-364-836/77 od 01.10.1977. godine o urbanističkoj saglasnosti, sa regulaciono – nivelacionim protokolom, Zahtjev MZ „Mladost“ Kanal – Pehare broj: II-3-29/78 od 10.11.1978. godine za tehnički prijem Doma MZ u Peharama, iz kojih proizilazi, da je SIZ-u stanovanja i uređenja građevinskog zemljišta odobreno korištenje izgrađenog montažno-poslovnog objekta privremenog karaktera na kanalu u Zenici.

Navodi žalbe da prvostepeni sud nije pravilno cijenio, kakva je bila uloga SIZ-a u tadašnjem sistemu, ko ga je naslijedio, odnosno, da je to tužitelj u skladu sa Zakonom o ukidanju SIZ-a kao graditelja, da je tužitelj slijedom navedenog, zapravo bio savjestan, nisu od uticaja na pravilnost pobijane odluke, kod činjenice da je iz rezultata dokaznog postupka pouzdano utvrđena nesavjesnost tužitelja, te da nesavjestan posjednik ne može steći pravo vlasništva dosjelošću (tužitelj nije ni tražio utvrđenje vlasništva građenjem), niti montažni objekat privremenog karaktera može biti predmet upisa u zemljišnu knjigu. Osim toga, ponovo se žalitelju ukazuje, da je na osnovu rješenja Gradske eksproprijacione komisije prednika tužitelja od 02.10.1952.godine, Opštine Zenica, izvršena eksproprijacija predmetne nekretnine, da je nakon toga izvršeno brisanje zabilježbe eksproprijacije, izvršen upis vlasništva na predmetnoj parceli u korist ONO sa 1/1 dijela (sada titular država BiH), a kao organ upravljanja Željezara „ZENICA“, što znači, da je tužitelj nesavjestan od 02.10.1952.godine. Da je tužitelj nesavjestan posjednik proizilazi i iz Prijavnih listova sa istorijatom koje je sačinila služba tužitelja, Uprava za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina nakon cijepanja parcela, iz kojih dokaza se jasno može zaključiti, da tužitelju nije moglo ostati nepoznato stanje u zemljišnim knjigama, (paušalno pozivanje na pogrešan upis).

Nadalje, ukoliko je tužitelj ulagao značajna finansijska sredstva u uvjerenju da je vlasnik, isto može predstavljati samo osnov za postavljanje obligaciono-pravnog zahtjeva.

Dakle, naprijed navedeno utvrđenje, ni prema ocjeni ovog suda, ne predstavlja pravno relevantnu činjenicu za sticanje prava vlasništva na osnovu dosjelošti, a kako je to propisano naprijed citiranom odredbom člana 58. Zakona o stvarnim pravima, u kom pravcu se ne mogu prihvatiti žalbeni navodi tužitelja.

Pravilna je i odluka o troškovima postupka, u vezi s odredbom člana 386. stav 1. ZPP, kako je to navedeno na strani 13. i 14., pobijane odluke.

Odluka o troškovima sastava odgovora na žalbu je donesena na osnovu člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku, cijeneći da odgovor na žalbu nije bio potreban, niti je bio od uticaja na ishod ovog postupka.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci, primjenom odredbe iz člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća

Nedeljka Mađar Ramljak